

IN THIS ISSUE

MEMORIAL PLAQUE FOR JIŘÍ LOUDA

The house where a leading European heraldist and a partner of the Second Czechoslovak resistance Jiří Louda spent his child- and boyhood has been marked with a memorial plaque. It was unveiled by his granddaughter Jitka Nerušilová, by the Mayor of Kutná Hora Josef Viktora and by the U.K. military attache Colonel David Catmur. Jiří Louda is a co-author of the Czech Republic's coat of arms.

THE US MARINE CORPS FLAG

This article deals with origins and symbolism of the flag of the USMC, the birth of which is dated to the end of the 18th century. The flag itself was introduced in 1939.

SYMBOLS OF THE SZÉKESFEHÉRVÁR

This chapter of our series about partner and fellow towns of Hradec Králové presents arms and flags of Hungarian city of Székesfehérvár. The crowned arms means that city was a seat of early Hungarian kings and dates back to the 14th century. Originally, the town displayed flag of the Árpádites. After fall of communism in Hungary, the blue gonfalon from 1974-1989 was replaced by the blue-red flag charged with municipal arms in its centre.

NEW CHAIRMAN OF THE STATE COUNCIL OF HERALDRY IN GEORGIA

In July 2021, the present Vice-Chairman of the State Council of Heraldry at the Parliament of Georgia Mamuka Gongadze was promoted to the Chairman instead of leaving Eldar Shengelaia.

THE CAPITAL FLAGS (22)

Our series about the capital flags continues with those of the cities of Helsinki (Finland) and Moscow (Russia).

Translated by JM

PAMĚTNÍ DESKA JIŘÍHO LOUDY

Z důvodu pandemie proběhlo dne 2. října 2021 na náměstí Národního odboje na domě č.p. 584/4 o rok odložené odhalení pamětní desky kutnohorského rodáka a čestného občana Kutné Hory Jiřího Loudy. V tomto domě přední evropský heraldik a příslušník druhého odboje v Anglii prožil své dětství a mládí. Autorem pamětní desky je kutnohorský grafik Jiří D. Dostál.

Pamětní desku odhalili společně Jitka Nerušilová, vnučka Jiřího Loudy, Josef Viktora, starosta Kutné Hory a vojenský přidělenec Velké Británie plukovník David Catmur. Ve druhé části akce v prostorech Vlašského dvora připomněli Jiřího Loudu osobními vzpomínkami Karel Müller, ředitel Zemského archivu v Opavě, Alice Šimůnková, bývalá profesorka Gymnázia Jiřího Ortena a jeho dlouholetý přítel Vítězslav Březina.

Petr Exner

Na snímku zleva , Jitka Nerušilová, Josef Viktora a David Catmur.

Nápis na desce (česky a anglicky) zní:

V LETECH 1920 AŽ 1937 ŽIL V TOMTO DOMĚ

JIŘÍ LOUDA

* 3. 10. 1920 KUTNÁ HORA + 1. 9. 2015 OLOMOUC

**VÁLEČNÝ VETERÁN A PLUKOVNÍK V. V.
VÝZNAMNÝ ČESKÝ HERALDIK
ČESTNÝ DOKTOR UNIVERZITY PALACKÉHO
NOSITEL MEDAILE ZA ZÁSLUHY
ČESTNÝ OBČAN KUTNÉ HORY
SPOLUAUTOR STÁTNÍHO ZNAKU ČESKÉ REPUBLIKY**

VĚNOVALO MĚSTO KUTNÁ HORA 3. 10. 2021

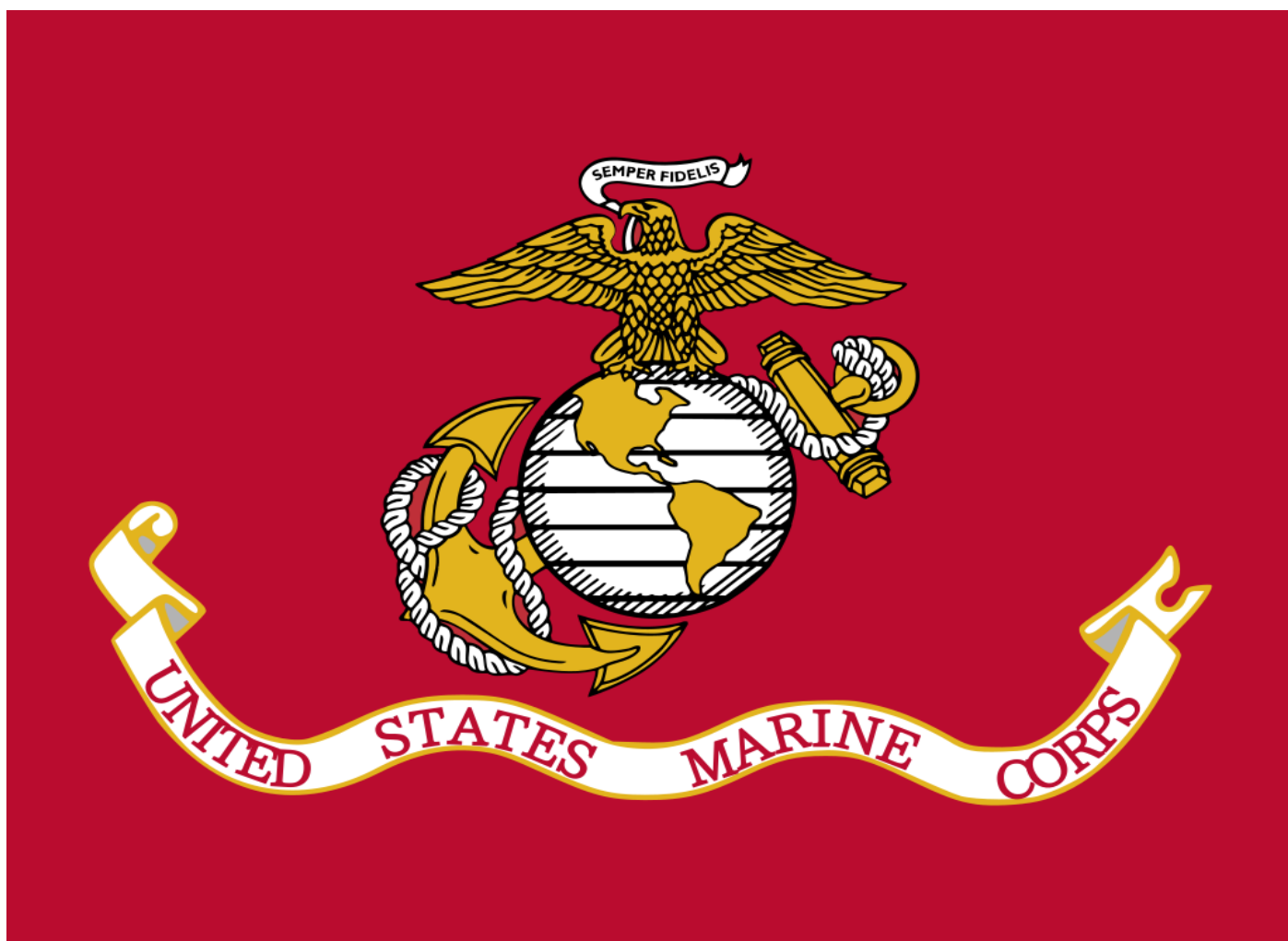
VLAJKA NÁMŘNÍ PĚCHOTY SPOJENÝCH STÁTŮ

Vznik námořní pěchoty Spojených států se datuje do 10. listopadu 1775, kdy byla z pověření Druhého kontinentálního kongresu kapitánem Samuelem Nicholasem založena Kontinentální pěchota. Po skončení americké války za nezávislost byla však rozpuštěna a k jejímu obnovení došlo 11. července 1798. Během let používala námořní pěchota několik vlajek a až nařízením č. 4 ze dne 18. dubna 1925 byly barvy námořní pěchoty stanoveny zlatá a šarlatová. Tyto barvy se na vlajce objevily dne 18. ledna 1939, kdy byl schválen její nový vzhled.

Vlajku tvoří šarlatový (tmavočervený) list s emblémem námořní pěchoty. Orel v emblému drží v zobáku bílou stuhu s černým nápisem „SEMPER FIDELIS“. Pod emblémem je bílá žlutě lemovaná stuha se šarlatovým nápisem „UNITED STATES MARINE CORPS“. Poměr šířky k délce listu je 26 : 31. Prapor pro použití uvnitř budov je navíc lemován zlatými třásněmi.

Emblém námořní pěchoty pochází z roku 1868. Byl pravděpodobně odvozen od emblému Royal Marines britského královského námořnictva. Emblém tvoří stříbrný orel (na vlajce žlutý), symbol Spojených států stojící na stříbrném globu se zlatými kontinenty západní polokoule symbolizující, že námořní pěchota slouží na jakémkoliv místě v libovolném podnebí. Globus je podložen zlatou kotvou obtočenou stříbrným lanem zdůrazňující sepětí mezi námořní pěchotou a námořnictvem.

pex

<https://www.usmcu.edu/Research/Marine-Corps-History-Division/Information-for-Units/Battle-Colors-Of-The-Marine-Corps/>
https://web.archive.org/web/20070219202302/http://www.tecom.usmc.mil/HD/Customes_Traditions/

SYMBOLY SPOLUPRACUJÍCÍCH MĚST HRADCE KRÁLOVÉ (12)

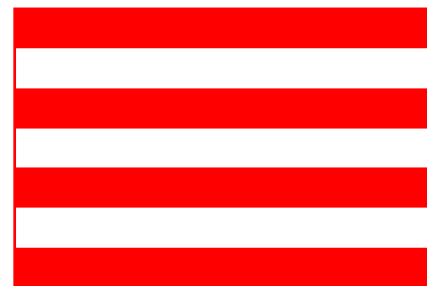
Székesfehérvár (Fejér, Maďarsko)

Székesfehérvár je hlavním městem župy Fejér ve středním Maďarsku. Jméno (székes=královský stolec, fehér=bílý a vár=hrad) tedy česky Stoliční Bělehrad odkazuje na to, že město bylo sídelním městem prvních uherských králů. Město nechal vybudovat uherský kníže Gejza roku 972 na místě keltského a později římského sídla Gorsium. Roku 1543 bylo město dobyto Turky a po jeho znovudobytí habsburským vojevůdcem Evženem Savojským roku 1688 město leželo v troskách. Poté bylo prakticky znovu vybudováno a stalo se roku 1703 opět svobodným královským městem. Nyní v něm žije okolo 100 000 obyvatel.

Od 14. století se ve znaku města objevuje v modrém štítě na zeleném trojvrší stříbrný hrad se třemi věžemi a prolomenou branou. Císař Leopold I. obnovil roku 1703 původní znak města. Koruna na štítě symbolizuje, že město byl korunovačním městem uherských králů, rozviliny po stranách štítu vyjadřují pohyb a vůli k životu. Po 2. sv. válce byla ve znaku upravena kresba hradu a byla doplněna rudá hvězda.

Székesfehérvár dříve používal arpádovskou vlajku tvořenou sedmi střídaně červenými a bílými vodorovnými pruhy. V letech 1974 - 1989 byla vyvěšována modroá korouhev s modifikovaným znakem a pod ním červený opis SZÉKESFEHÉRVÁR.

V roce 1993 Székesfehérvár obnovil své původní symboly usneseními č. 33/1993 (X.5) a 43/1995 (IX.12.).

Znak tvoří modrý štít se stříbrným hradem na zeleném trojvrší s prolomenou branou s černými vraty na stříbrných závěsech a černou vytaženou padací mříží, se třemi, prostřední větší s červenou bání, věžemi s černými okny. Na štítě zlatá koruna. Ze štítu vynikají doprava zlato-modrá a doleva stříbrno-červená příkrývadla.

Vlajku tvoří dva vodorovné pruhy, modrý a červený. Uprostřed listu znak města. Prapor je na vlajícím okraji doplněn zlatými třásněmi dlouhými desetinu šířky listu. Poměr šířky k délce listu vlajky je 10 : 18. Odstíny barev jsou definovány modrá: Pantone 2945, červená: Pantone 1805. Znak musí mít originální barvy.

Petr Exner

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Sz%C3%A9kesfeh%C3%A9rv%C3%A1r>
<http://www.nemzetjelkepek.hu/onkormanyzat-szekesfehervar.shtml>
<https://www.crwflags.com/fotw/flags/hu-fe-sf.html>

MAMUKA GONGADZE

NOVÝ PŘEDSEDA GRUZÍNSKÉ STÁTNÍ RADY PRO HERALDIKU

Dosavadní místopředseda Státní rady pro heraldiku při parlamentu Gruzie Mamuka Gongadze byl v červenci 2021 jmenován jejím předsedou namísto dosavadního Eldara Shengelaji.

Mamuku Gongadze mnozí z nás znají z jeho účasti na 6. českém národním vexilologickém kongresu v Ústí nad Orlicí v roce 2016 nebo se s ním mohli seznámit v Cieszyne na heraldické a vexilologické konferenci.

Mamuka Gongadze, vzděláním architekt, je autorem gruzínského státního znaku, který vytvořil v roce 2004. Publikoval řadu monografií a článků o symbolech Gruzie a je také vedoucím redaktorem obsáhlého zpravodaje *Herold*, který vychází jednou ročně a letos vyjde jeho jubilejní desáté číslo. Od roku 1995 je členem prezidentské Komise pro státní symboly, od roku 2005 Komise pro heraldiku a od roku 2008 do 2021 místopředsedou Státní rady pro heraldiku při parlamentu Gruzie. Je také členem Mezinárodní heraldické akademie (*Académie Internationale d'Heraldique*).

pex

STŘEDISKO VEXILOLOGICKÝCH INFORMACÍ
FLAG DATA CENTRE

Člen FIAV od roku 2003
Member of FIAV since 2003

Petr Exner
Sřečská 568
500 02 Hradec Králové
Czech Republic

VEXILLON AWARD 2005
Fellow of the Federation 2015
Laureate of the CVS 2016
Fellow of VAST 2019

e-mail petr.exner@centrum.cz
website www.vexi.info

VLAJKY HLAVNÍCH MĚST (22)

HELSINKI (Finsko)

Vlajka Helsinek vychází ze znaku města z roku 1639 - zlatý člun v modrém štítě se stříbrnou vlnitou patou, nad ním zlatá koruna.

Koruna odkazuje na švédský znak na památku zakladatele města, švédského krále Gustava I. Vasy. Vikinská loď symbolizuje přístavní charakter města.

Poměr šířky k délce listu je 1 : 2. Používají se i varianty v podobě dlouhého fáboru se znakem u žerdi nebo čtyřcípého vlaštovčího ocasu.

MOSKVA (Rusko)

Vlajku Moskvy tvoří tma-vočervený list s vyobrazením sv. Jiří ve stříbrném brnění s modrým pláštěm na bílém koni zabíjející černou saň převzatým ze zna-

ku města.

Sv. Jiří byl patronem Jurije Dolgorukého, který Moskvu roku 1147 založil.

Poměr šířky k délce listu vlajky je 2 : 3, šířka figury odpovídá 2/5 délky listu.

pex